

Möte med en talibankommandant.

”Svenskar kommer att dödas”

Afghanistan-nytt Jesper Huor möter talibankommandanten Zamir Gul i en pash-tunsk by, där talibanerna har anhängare, några timmars resa från Mazar-e-Sharif, där svensk-finska Isaf-styrkan är baserad och där SAK bedriver biståndsverksamhet.

Sommaren 2009 blir våldsam i Afghanistan. De internationella styrkorna inleder en offensiv för att säkra södra provinserna inför det stundande valet och som ett led i president Barack Obamas nya krigsstrategi.

Text & bild: Jesper Huor

Jesper bor i Stockholm och är frilansjournalist och författare.

Men också gerillan trappar upp. I en serie bakhåll, kapningar och vägbomber i Balkh och Kunduz visar talibanerna att de också kunde slå till i norra provinserna som tidigare varit relativt förskonade från våldsamheter.

Från mitt kontor i Kabul kontakter jag via ombud talibangerillan i Balkh och garanteras fri lejd och en intervju med en av deras befälhavare. Så snabbt jag fått klartecken tar jag en taxi över Hindukush och genom Salangpasset till regionala huvudstaden Mazar-e-Sharif. Snart befinner jag mig i en bil tillsammans med översättaren och ”fixaren” Enayat Najafizada samt en guide med goda relationer till de lokala talibanerna. Vi kör västerut från Mazar.

Här växer mango och bomull under en brinnande sol. Åsnor och kameler trafikerar stigarna. Men det är svårt att njuta av landskapet. Bara för några dagar sedan överfölls en svensk patrull här – de besvarade elden och dödade tre talibaner. I svenska medier har hittills bara svenska presstalesmän och befälhavare på *Camp Northern Lights* intervjuats om sommarens våldsutbrott. Men min ambition är att tala med den andra sidan. Att försöka ge en bild av de lokala talibanerna. Vilka är de och vad motiverar dem?

JAG, ENAYAT NAJAFIZADA och två pash-tunskas ledsagare färdas med bil, motorcykel och till fots. Mötesplatsen ändras flera gånger, vi dirigeras än hit, än dit, med kodspråk på mobil. Talibanernas misstänksamhet är befogad. Liksom vår oro. Varken de eller vi vill gå i en fälla. Så till sist möter vi honom, gerillans andreman i Balkh, underställd ledaren Mawlawi Shukor. Han kallar sig Zamir Gul.

– Välkomna, säger talibankommandanten, som vi möter i en fortliknande pash-tunsk gård, långt ute på landsbygden nära talibanernas basområde Charbolak.

ZAMIR GUL, en senig man i 40-årsåldern, sitter i skräddarställning på det trampade jordgolvet. Ansiktet är invirat i en sjal. Under den skymtar två hårda ögon. En kalasnikov står lutad mot väggen.

– Ni måste förstå detta: vi är afghaner, vi är muslimer. Tron brinner i våra hjärtan och vi kommer aldrig att leva under utländsk ockupation. Hellre dör vi, säger han.

Vad vill ni?

– De utländska soldaterna är inte här för att hjälpa oss, utan för att ställa afghan mot afghan, för att plundra oss, tortera oss på Guantanamo, döda oss och förgifta vår tro. De måste lämna landet. Vi ska driva iväg dem, *inshallah* (om gud vill).

Hur många är ni och vilka vapen har ni?

– I Charbolak? Fler än 60. Men det varierar, folk kommer och går, vi rör ständigt på oss. De flesta är som jag från trakten, men här finns också män från Kandahar, Helmand och Kunduz. Vi har kalasnikovs, raketgevär och granatkastare. Samt självmordsbombare.

Agerar ni självständigt? Eller tar ni order från mulla Omars högsta talibanråd i Quetta, Pakistan, eller från Haqqani-nätverket i östra Afghanistan?

– Ibland har vi kontakt med talibaner i Afghanistan och Pakistan, via mobil och på andra vägar. Mest kontakt har vi med talibanerna i Kunduz. Men det är mulla Omar som beslutar i övergripande frågor.

Talibanerna i Balkh uppges smuggla opium och vapen. Ni sägs också ligga bakom rånmord på civila?

– Nej, nej, nej. Vi angriper aldrig civila afghaner. Och vi svälter hellre ihjäl än stjäla en enda potatis från en bonde. Därför har vi folkets stöd. Däremot finns kriminella som agerar i talibanernas namn. De ger oss dåligt rykte, de drar skam över *jihad*.

Vad har du för kommentar till striderna

med den svenska Isaf-styrkan?

– Tre av oss blev nyligen martyrer. Men hämnden kommer – kanske inte idag eller imorgon eller nästa vecka – men den kommer. Svenskar kommer att dödas.

Vad har ni för budskap till det svenska folket?

– Ta hem era soldater, era unga män. Ni har inget att hämta här, bara död. Men om ni kommer med fredliga avsikter, för att bygga upp vårt land, är ni välkomna. Om ni är muslimer. Jag uppmanar muslimer i Europa att agera. Vi behöver ingenting, men vi tackar inte nej till hjälp från muslimska bröder.

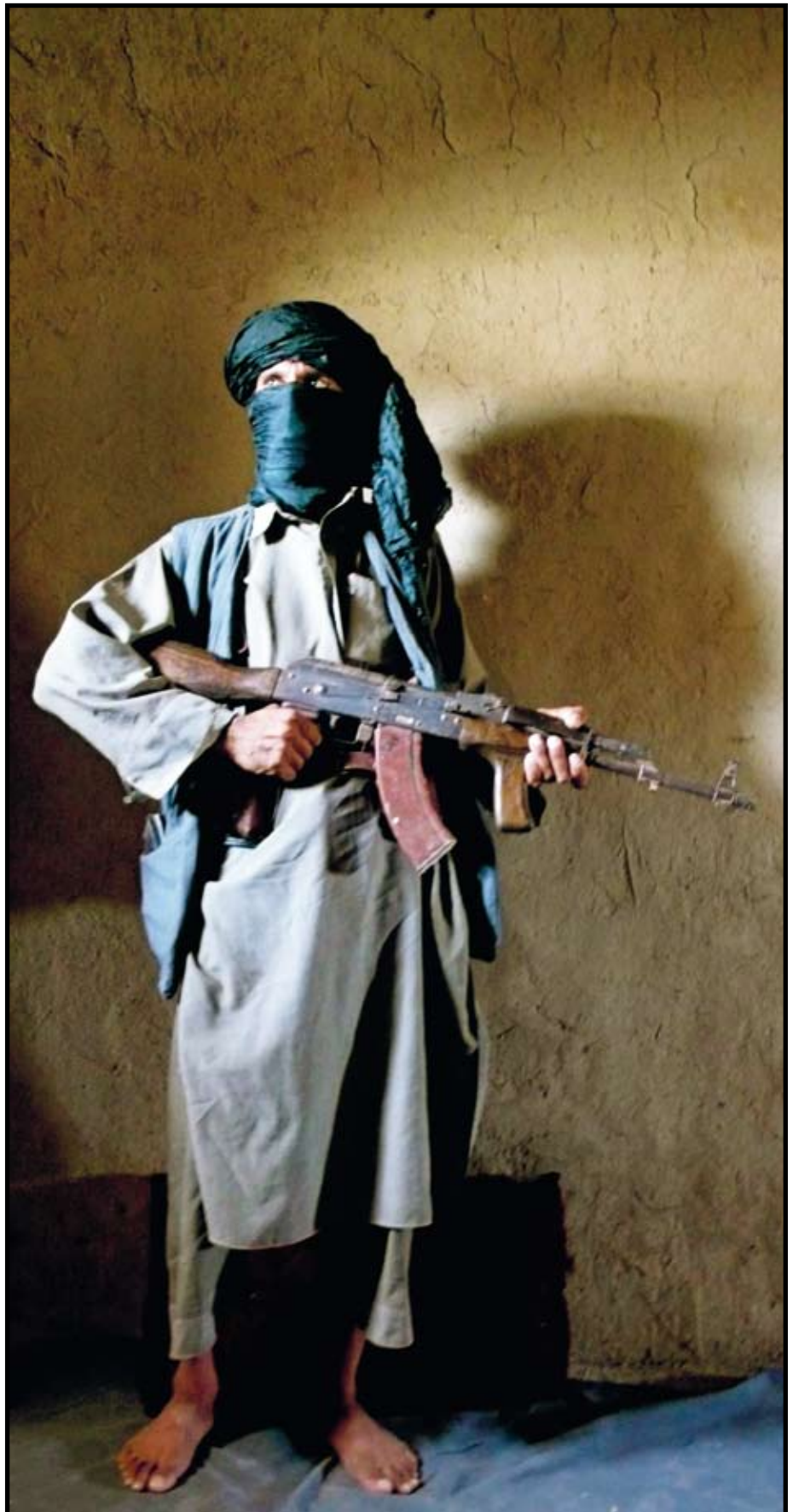
AHMADS RÖST ÄR SKARP och gäll, meningarna uttalas i stackato. Ofta talar han i smattrande slogans. Andra gånger sänker han rösten. Hela tiden finns där en underliggande, liksom opersonlig vrede. Ordvalen tyder på att han är en bonde och soldat, utan vare sig religiös eller världslig utbildning. Hans personliga agenda är, såvitt jag kan bedöma, inte ett evigt globalt jihad mot Väst à la al-Qaida. Det handlar bara om Afghanistan, som han anser är ockuperat och förnedrat av otrogna utlänningar. Däremot råder inga tvivel om att Zamir Gul är en religiös extremist. Det är också tydligt att han är på helspänn. När jag famlar i min svarta väska efter ett nytt block reagerar han direkt:

– Håll händerna synliga framför dig.

Vad krävs för att ni ska lägga ned vapnen?

– Att de otrogna soldaterna reser hem. Och att Hamid Karzai delar makten med oss. Men vi fattar inte beslut om sådant. Det gör emir al-mu'minin ("de troendes härförare") mulla Omar, säger kommandanten.

EFTER ATT VI TALAT i en och en halv timme frågar jag om vi får fotografera Zamir Gul. Det går bra. Talibanledaren poserar sittandes – och ståendes med sin kalasjnikov. Jag försöker skämta och säger att om det blir en fredsprocess kanske Zamir Gul är minister nästa gång vi ses. "Kanske", säger talibanen bistert. Faktum är att han inte ens ger antydning av ett leende under hela intervjun. Vi skakar hand och avrundar intervjun. Sedan reser vi snabbt tillbaka till säkerheten i Mazar-e-Sharif. Några dagar senare hör talibanerna i Balkh av sig, via ombud, och hälsar att de är nöjda med mötet. •

"Vi kräver att de att de otrogna soldaterna reser hem. Och att Hamid Karzai delar makten med oss", säger talibankommandanten som kallar sig Zamir Gul.